

پروش روش شناختی خشونت

,

راهکار و مکرانیک

مؤلف: دکتر عبدالحمید ابو سلیمان

مترجم: علی عزیزی

ابوسلیمان، عبدالحمید، ۱۹۳۶م.

Abu Sulayman, Abdul Hamid

عنوان قرارداد: العنف و اداره صراع السياسی فی فطر
السلام، فارسی

عنوان و نام پدیدآور: پژوهش روش شناختی خشونت /
عبدالحمید ابوسلیمان؛ مترجم علی عزیزی

تهران: احسان، ۱۳۸۹.
۶۰ص: ۱۴×۲۱سم. 978-964-356-725-5

موضوع: خشونت سیاسی -- جنبه های مذهبی -- اسلام

موضوع: خشونت -- جنبه های مذهبی -- اسلام

شناسه افزوده: عزیزی، علی، ۱۳۵۴ - مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۸۹ ۹۰۴۱ع ۲۵۸۴الف/ BP۲۳۱

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۲

شماره کتاب شناسی ملی: ۱۸۲۲۵۶۱

پژوهش روش شناختی خشونت

✦ مؤلف:	عبدالحمید ابوسلیمان
✦ مترجم:	علی عزیزی
✦ ناشر:	نشر احسان
✦ چاپخانه:	مهارت
✦ صفحه آرا:	دیا محمدی
✦ نوبت چاپ:	اول - ۱۳۸۹
✦ تیراژ:	۳۰۰۰ جلد
✦ قیمت:	۳۵۰۰ تومان

ISBN: 978-964-356-725-5

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۵۶-۷۲۵-۵

تهران: ج. الملائک، روزیوی داستان، مجتمع فرهنگی، شماره ۲۰۰، تلفن ۶۶۹۵۴۴-۲

فهرست

۹	 مقدمه مترجم
۱۳	 سخن دارالفکر
۱۹	 مقدمه‌ی چاپ دوم
۲۱	 مقدمه‌ی چاپ اول
۳۱	 خشونت در بینش سیاسی اسلامی
۳۱	 حرکت میان تاکتیک و استراتژی
۳۶	 کلی‌نگری در فهم دلالت نصوص و وقایع عهد نبوی مربوط به روش‌های خشونت
۵۲	 جستاری روش شناختی: [دخیل بودن] زمان و مکان در برخی از نصوص فتنه
	متوسل نشدن به خشونت در حل کشمکش‌های سیاسی داخلی، موضوعی
۷۳	 استراتژیک است نه تاکتیکی
۷۶	 همبستگی و مهرورزی اجتماعی، راه نهادینه کردن عدالت و سازگاری در جامعه
۷۹	 درس‌هایی تلخ و شیرین از تاریخ حرکت‌های دعوت‌گری و مقاومت مسالمت‌آمیز
۸۶	 خشونت در جنگ‌های سیاسی خارجی
۹۱	 صبر و پایداری
۹۵	 خشونت و نظام حاصله‌ی شکست خورده‌ی آن
۱۰۵	 هجرت راهی برای تداوم مقاومت و ابزار برای کاهش شتاب اصلاحات
۱۱۰	 جنگ تمدن‌ها
۱۱۳	 آزادی و دینداری

۱۱۹	 راه رهایی: ارائه‌ی راه‌حل جامع و تقویت توانایی تولید ابزار.....
۱۲۵	 زنگ هشدار.....
۱۳۶	 اصلاح تربیتی، زیربنای قدرت و پایداری.....
۱۳۶	 لغزش‌های مواجهه با انفجارهای خشونت سیاسی در جهان اسلام.....
۱۳۱	 تفاوت جنگ‌های رهایی بخش و اعمال تروریستی.....
۱۳۸	 اقلیت‌های مسلمان و تلاش آزادی‌بخش.....
۱۳۹	 جنگ‌های داخلی.....
۱۴۲	 بیماری نژادپرستی بر نری‌طلبی حیوانی و درمان برادری انسانی.....
۱۴۶	 جان کلام.....
۱۵۷	 روش‌شناسی این پژوهش.....

مقدمه مترجم

تحلیل پدیده خشونت یکی از پرچندالیت‌ترین و پرهیاهوترین تحلیل‌ها و پژوهش‌ها است، طوری که امروز موضوعیت بسیاری از میزگردها و سمینارهای پژوهشی و کارشناسی روشنفکران و پژوهشگران را به خود اختصاص داده؛ زیرا پدیده خشونت جزو پدیده‌های بسیار شومی است که توانسته تمامی تعادلات سیاسی و اجتماعی را به هم بریزد و نظم اجتماعی و بافت فرهنگی را با اختلال مواجه بنماید، و فضایی کاملاً امنیتی را ایجاد کند و دیوار اعتماد ملی و اجتماعی و انسانی را شکسته و فضای آرام و مطبوع و پر از امنیت را تبدیل به فضای آشوب و اغتشاش و خشونت نماید.

لذا به همین خاطر تنوریس‌های اجتماعی و الیتاریست‌های فرهنگی و سیاسی هر یک بنابه تنوری و تنولوژی جداگانه خویش به ریشه‌یابی این پدیده پرداخته‌اند و در راستای ارایه راه کارها و راه‌حل‌هایی برای تقویت سیستم دفاعی اجتماعی در برابر ویروس‌های کشنده خشونت گرای گام برداشته‌اند و در تحلیل تاریخی در خصوص موقعیت‌یابی ژئوپلیتیکی خشونت به این نتیجه دست خواهیم یافت که هرگاه پدیده خشونت در هر جامعه‌ای حاکم بوده، آن جامعه از تمام ابعاد اقتصادی و سیاسی و فرهنگی و تکنولوژیکی جزو کشورها و ملت‌های عقب مانده به حساب آمده‌اند و اینکه سیستم روحی و روانی آن جامعه با ویروس استرس و اضطراب و دلهره و دلوایسی مبتلا بوده‌اند و

و به همین خاطر است که کشورهای آسیایی و آفریقایی در کل و کشورهای اسلامی به طور ویژه جزو کشورهای جهان سومی و عقب مانده به شمار می آیند. زیرا همیشه این مرز بوم آماج حملات وحشیانه مستقیم و غیرمستقیم استعمارگران و نو استعمارگران قرار گرفته، و میدان زور آزمایی و زر اندوزی، چپاولگری و استسارگری قدرتمندان بسوده و هیچگاه فرصت بازیابی و بازنگری، خودیابی و خود محوری، نوزایی و سازندگی، شکوفایی و بالندگی را به آنها نداده و همیشه تماشاجی سریال های گوناگون سیاسی و فرهنگی و اقتصادی بوده و علاوه بر اینکه موقعیت واقعی برای شرکت در بازیگری سریال های سیاسی را به آنها نداده حتی دلهرد اجازه حضور در سالن سینمای سیاسی و... را نیز داشته اند.

لذا می توان گفت که خشونت و خشونت گرایی مرگبارترین و مرگ آفرین ترین پدیده ای است که در هر جامعه سر در خواهد آورد، و جامعه را از ابعاد روحی و روانی، سیاسی و اقتصادی و فرهنگی مورد آماج وحشیانه خود قرار می دهد و خواسته و یا ناخواسته آنها را با بیماری معلولیت مبتلا خواهد کرد، و هرگز اجازه نخواهد داد که جامعه از این بحران ها خارج و به مرحله تکامل سیاسی و... پا بنهد، و بلکه آن را برای مدت مدیدی زمین گیر و زمین گیر خواهد نمود.

ولی متأسفانه با وجود آن همه روشنگری هایی که از جانب روشنفکران در خصوص پیامدهای منفی خشونت صورت گرفته، باز هم کشورها و گروهک هایی در صحنه وجود دارند که این پدیده منحوس را جزو سیاست ها و استراتژی های اساسی و اولی خود قرار داده و در جبهه ی خشونت گرایان مشغول به فعالیت هستند.

در واقع کشورهایی که این پدیده را جزو سیاست خود قرار داده، در کل بر اساس منافع اقتصادی و سیاسی این گزینه را انتخاب و با برنامه ریزی های دقیق و هزینه های هنگفت مادی آن را دنبال نموده، اما گروهک هایی که این کار را جزو اولویت های کاری خود قرار داده اند در کل بر اساس منافع کسب موقعیت اجتماعی و دغدغه های اعتقادی و یا ناسیونالیستی و با برنامه ریزی های

غیرمنسجم و با هزینه‌های بی‌بضاعت مالی و هنگفت جانی و با ساز و کارهای غیرمردن آن را دنبال می‌نمایند و ...

و از همه مرگبارتر و دامن‌دارتر اینکه بعضی از گروه‌ها امروز در جهان، با نام مسیحیت، یهودیت، اسلامیت و ... این پدیده را آغاز و آن را در اولویت کاری خویش قرار داده؛ آنها نه اینکه این را ابزاری برای دستیابی به اهداف خویش قرار داده باشند بلکه این حتی به عنوان هدف اول و آخر آنها تبدیل شده؛ زیرا علاوه بر اینکه اینها مغز پیام ادیان همانا امنیت و آسایش را زیر سؤال می‌برند، لباس قداست‌آمیز ادیان را نیز بر قامت خیانت‌آمیز خشونت خواهند کرد و آن پروژه نامشروع را مشروعیت خواهند بخشید و خود به نیابت از خداوند مهربان مجوز رسمی آسمانی را برای این پدیده غیررسمی زمینی صادر خواهند کرد، و اینکه فعالیت آشوبگری و خشونت‌ورزی و کشتن و کشتار دیگران را جهاد (فی سبیل الله) نام‌گذاری خواهند نمود، و هم و غم خویش را معطوف به این پدیده نموده، و آن را در تعریف رسالت بنیادین خود ذکر کرده‌اند.

در واقع وقتی که خشونت با نام دین پا به عرصه بنهد، دیگر مبارزه فیزیکی و تکنولوژیکی با آن بسیار سخت خواهد بود و حتی با مخالفت‌های سرسخت اجتماعی نیز برخورد خواهد کرد، زیرا در این‌گونه موارد دین به انگیزش حرکت خشونت‌آمیز تبدیل شده و تنها راه‌حل و تنها راه برای فروکش نمودن انگیزش‌های خشونت‌آمیز، مبارزه لوژیکی و عقلانی و فرهنگی و نصوصی است، و باید این مبارزه صورت گیرد و با تلاش گسترده رسانه‌ای و فرهنگی و تبلیغاتی خویش مانع به رسمیت شناختن خشونت و مانع تداوم این پدیده منحوس در جامعه شوند و نگذارند در رگ و ریشه فرهنگ جامعه و در ساختار ذهنی جوانان رسوخ بنماید و حکومت روحی و روانی ملت‌ها را تسخیر کنند و ... نویسنده محترم نیز به همین خاطر و بر اساس احساس مسئولیت دینی و اجتماعی پا به میان گذاشته و جهد و جهاد خود را به راه انداخته و به این وظیفه مهم پرداخته است؛ این کتاب مهم اثر دکتر عبدالحمید ابوسلیمان و چاپ شده «پژوهشکده جهانی اندیشه اسلامی» است؛ در واقع می‌توان گفت: متد و محتوای این پژوهش روش‌شناختی در میان نگارش‌های صورت گرفته در تاریخ اسلام

راجع به این موضوع بی نظیر و بی همتا است: نویسنده بزرگوار و توانا برای پژوهشگران و روشنفکران چهره سرشناسی است و معرفی و تعریف آن چندان مفید غایده واقع نخواهد شد؛ نویسنده ارجمند (الحق و الانصاف) موضوع را به طور موضوعی و پژوهشی و کارشناسی مورد تحلیل قرار داده و بنا به اعتقاد راقم این سطور لازم است رهبران فکری در مرحله اول و تمامی اعضای حرکت‌های تندرو و میانه‌رو اسلامی در مرحله دوم این پژوهش مهم را مورد مطالعه و مذاقه دقیق قرار دهند، زیرا نویسنده گرانقدر با تلاشی گسترده این موضوع را از نگاه دینی و عقلانی و اجتماعی مورد موشکافی و کنکاش قرار داده و از زوایای گوناگون به پیامدهای منفی آن پرداخته، و راه حل‌ها و راه کارها و رهنمودهای مهم و زود بازدهی را برای برخورد و مبارزه با خشونت ارایه داده است.

در پایان لازم است که صمیمانه از تلاش صمیمی استاد گرانقدر و بزرگوار (محمد رسول ابوالحمیدی) با اینجانب تشکر وافر داشته باشم، و از خداوند مهربان خواستارم که سایه عمر با برکت این بزرگوار را از وجود ما کم نکراند و همچنین لازم است که از زحمات بی دریغ و همکاری‌های بی وقفه تمامی کارکنان محترم نشر احسان به ویژه مدیر کل آن، استاد عزیز (عبدالرحمن یعقوبی) و مدیر داخلی آن، برادر فرزانه جناب آقای (یاسر یعقوبی) و همچنین برادر کرامی جناب آقای (امید بهرامی‌نیا) که زحمت ویراستاری این کتاب را قبول فرمودند تشکر فراوان داشته باشم، و از خداوند بزرگ مسئلت دارم که این بزرگواران را مورد الطاف بی‌کران خویش قرار دهد و این «نشر» بزرگ و فعال را برای همیشه جاوید گرداند.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

علی عزیزی، بانه، بوالحسن